

Ювілеї
До 70-річчя від дня народження та 45-річчя науково-педагогічної діяльності

Волянський Юрій Леонідович

Волянський Ю.Л. народився 12 лютого 1940 року в Україні, в селі Ново-Григорівка Арбузинського району, Миколаївської області. Він був друга дитина в багатодітній сім'ї, в якій було ще двоє братів та одна донька (Алім – старший, Неля і Леонід – молодші). Батько – Волянський Леонід Іванович (1913 року народження) працював слюсарем в депо станції Помічна Одесько-Кишинівської залізниці, мати – Волянська Катерина Андріївна (1918 року народження) працювала вчителькою молодших класів у Новогригорівській початковій школі.

Велика Вітчизняна війна забрала у родини Волянських батька, який добровільно пішов на фронт (хоч і мав броню від обов'язкового призову) і загинув 7 травня 1944 року під м. Яси в східній Румунії). Мама – Катерина Андріївна, втративши чоловіка більше не виходила заміж і маючи чотирьох дітей важко працювала на різних роботах щоб їх виростити, дати їм освіту та вивести в люди. Тому, небезтурботним було ранне босонеге післявоєнне дитинство Юрка. Він рано – в 6 років пішов у третій клас школи, куди брала його мама. В 1955 році, коли Юрію виповнилось 15 років, він закінчив Воеводську сільську школу, Арбузинського району, Миколаївської області і так як, відразу йому не

вдалося поступити до ВУЗ, він 2 роки пропрацював у колгоспі ім. Андреева цього ж району. В 1957 році Волянський Ю. Л. поступив, а в 1963 році закінчив санітарно-гігієнічний факультет Одеського медичного інституту ім. М.І. Пирогова з присвоєнням кваліфікації лікаря за спеціальністю “Санітарно-гігієнічна справа”. Ще будучи студентом третього курсу він пішов працювати лікпомом Одеської психіатричної лікарні м. Одеси. Після закінчення інституту (у відповідності із державним направленням) з 1963 по 1968 роки працював заступником головного лікаря Герцаєвської районної лікарні м. Герца, Глубокського району, Чернівецької області. В 1968 році поступив до аспірантури на кафедру мікробіології Чернівецького медичного інституту, яку успішно закінчив у 1971 році. В цьому ж році в спеціалізованій раді Кишинівського державного медичного інституту захистив кандидатську дисертацію на тему “Деякі аспекти епідеміології і профілактики стафілококової інфекції”. З 1971 по 1973 роки працював асистентом, а з 1973 по 1976 рік – доцентом кафедри мікробіології Чернівецького медичного інституту. В 1975 році ВАК СРСР Волянському Ю.Л. присвоєно наукове звання “доцент”. Впродовж 1976-1977 років працював на посадах в. о. завідувача кафедрою і доцента кафедри мікробіології Чернівецького медичного інституту, а в 1977 році Волянський Ю.Л. із сім'єю переїхав в м. Новокузнецьк Кемеровської області, де очолив кафедру мікробіології Новокузнецького інституту удосконалення лікарів. В 1981 році захистив докторську дисертаційну роботу на тему: “Протимікробна активність нових азот- і фосфорвміщуючих органічних сполук, фенолів і фероценів”. В 1982 році йому ВАК СРСР присвоєно наукове звання “професор”. В лютому 1983 року Волянський Ю.Л. із сім'єю переїхав на постійне місце проживання до м. Харків де очолив Харківський НДІ мікробіології, вакцин та сироваток ім. І.І. Мечникова МОЗ України, яким керує вже більше чверті століття.

Увесь професійних шлях Волянського Ю.Л. – це безперервний потік нових ідей, реформаторських задумів та наукових звершень. Він автор 24 монографій, 316 наукових статей, 20 методичних рекомендацій для лікарів та біологів, 16 лікарських та профілактичних препаратів, прийнятих до промислового виробництва. Йому належить 86 авторських свідоцтв та патентів України і зарубіжних країн. Спектр тематики наукових праць Волянського Ю.Л. є вельми широкий. Серед найбільш значних наукових здобутків слід відзначити розробку концепції системного аналізу та прогнозування медичних і соціальних наслідків ядерних катастроф не лише з позиції впливу малих доз іонізуючої радіації, але й з урахуванням багатьох інших чинників, які обумовлюють комбінований характер негативних наслідків. Вагомим внеском Волянського Ю.Л. є наукові праці стосовно розробки та практичного впровадження протиепідемічних і санітарно-обмежуючих заходів щодо недопущення розповсюдження в Україні особливо небезпечних інфекцій та запобігання виникнення спалахів інфекційних захворювань на територіях після масштабних екологічних катастроф. Волянський Ю.Л. є визнаним фундатором авторитетної школи фахівців із розробки нових профілактичних та

лікарських препаратів. Під його керівництвом захищено 10 докторських та 34 кандидатські дисертації. Він є головою Вченої ради та Спеціалізованої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальністю “мікробіологія” ДУ “ІМІ ім. І.І. Мечникова АМН України”. На протязі 8 років був членом експертної ради ВАК України, є головою Харківського наукового товариства мікробіологів, Харківської філії Українського наукового товариства епідеміологів, мікробіологів і паразитологів ім. К.Д. Заболотного та Харківської філії мікробіологічного товариства ім. С.В. Виноградського. Волянський Ю.Л. є членом редколегій ряду провідних вітчизняних і зарубіжних фахових журналів: “Мікробіологічний журнал”, “Провізор”, “Вісник фармації”, “Клінічна фармація”, “Медична радіологія”, “Інфекційні хвороби”, “Бюллетень експериментальної медицини”, та головним редактором заснованого ним міжнародного електронного журналу “Анали Мечниковського Інституту”.

Поєднання дару талановитого організатора, науковця та натхненного працелюба дозволило Волянському Ю.Л. організувати і провести реформування у 1988 році Харківського НДІ мікробіології, вакцин та сироваток ім. І.І. Мечникова в Харківський НДІ мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова (науково-технічний центр та головна установа з проблем загальної і прикладної імунології). Його зусиллями в 1993-2001 роках створено ряд нових, відповідаючих сучасним науковим спрямуванням, тематичних підрозділів Інституту - лабораторія клінічної імунології та алергології, лабораторія молекулярного моделювання, лабораторія нових та маловивчених інфекційних захворювань, лабораторія екологічного та епідеміологічного моніторингу, лабораторія імунореабілітології та кафедра клінічної імунології і мікробіології Харківської медичної академії післядипломної освіти (1986 році). Він впродовж 25 років очолює Харківську обласну філію товариства “Куба-Україна”.

Особлива увага Волянського Ю.Л. спрямована на збереження та розвиток кращих традицій наукового і духовного надбання наших великих попередників. За його ініціативи в історичному центрі м. Харкова споруджено пам'ятники одному з перших лауреатів Нобелівської премії І.І. Мечникову (2005 рік) та знаменитому зодчому Слобожанщини – академіку архітектури О.М. Бекетову (2006 рік).

Волянський Ю.Л. є головою великої дружної родини. Він має одну доньку (Іру) і трьох синів (Андрія, Сергія, Леоніда) та багатьох внуків, які люблять і пишаються своїм батьком і дідусем.

Результати плідної праці Волянського Ю.Л. достатньо оцінено органами законодавчої та виконавчої влади України. За визначні наукові досягнення він у 1987 році був нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної ради України, в 1991 році йому присвоєно почесне звання “Заслужений діяч науки і техніки України”, в 2000 році – нагороджений медаллю “Ветеран праці”. Крім того, за багаторічну сумлінну працю Волянський Ю.Л. отримав чисельні подяки і почесні грамоти від МОЗ і АМН України.

Однак найголовніша нагорода Волянського Ю.Л. – це заслужений 45-річною науково-педагогічною

діяльністю найвищий авторитет серед медичної і наукової спільноти та сердечна вдячність багатьох тисяч людей яким Він зберіг і повернув здоров'я.

Ми сердечно вітаємо Юрія Леонідовича із життєвим і творчим ювілеєм та бажаємо йому довгих років, міцного здоров'я, успіхів і нових творчих звершень.

Колектив ДУ “Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова АМН України”, Харківське наукове товариство мікробіологів, Харківська філія Українського наукового товариства епідеміологів, мікробіологів і паразитологів ім. Д.К. Заболотного, Харківська філія мікробіологічного товариства ім. С.В. Виноградського, Редакція журналу “Анали Мечниковського Інституту”